

GŁOS WĄBRZEŃSKI

Przedpłata: wksped. miesięcznie 1,50 zł z od. noszeniem przez pocztę 20 gr więcej. W wypadkach nieprzewidywanych, przy wstrzymaniu przedsiębiorstwa, złożeniu pracy, przerwaniu komunikacji, otrzymujący nie ma prawa żądać pozatermi-nowych dostarczeń gazety, lub zwrotu ceny abonamentu. Za dzień ogłoszeń, redakcja nie odpowiada.

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wierzsz. 3-lin. w wiadomościach poczynnych 30 gr na pierwszej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstem ogłoszeniu. „Głos Wąbrzeński” wychodzi trzy razy tygodniem, i to w poniedziałek, środę i piątek. Skrytka pocztowa 23. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 11. Telefon 60. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204,252.

Sobota, Teodozji p.
Niedziela, Feliksa
Poniedziałek, Petroneli p.

Dziś wschód słońca o godz. 3,50 zach. 8,05
Jutro „ „ „ 3,49 „ 8,06
Dziś „ księżycy „ 09,15 „ 03,41

Nr. 60

Wąbrzeźno, sobota 29 maja 1926 r.

Rok VI

Naiwność czy entuzjazm?

Zamienie musi ogarnąć każdego, kto chociaż trochę orientuje się w sprawach naszej polityki wewnętrznej na widok gwałtownej zmiany frontu i przekonaniu, jaka nastąpiła w ciągu ostatnich tygodni w stosunku do osoby marsz. Piłsudskiego. Nie dotyczy to, broń Boże, jego ostatniego, bratobójczego wystąpienia, które bez względu na cel, dla którego zostało podjęte zasługuje wyłącznie tylko na potępienie przez każdego uczciwego człowieka! To też nie o tem chcemy w tej chwili pisać — ale o zmianie, jaka się dokonała w sympatiach ogółu i poszczególnych jednostek w stosunku do władz naczelnych.

Jeszcze do niedawna osoba marsz. Piłsudskiego była przedmiotem powszechnego lekceważenia lub co najwyżej obojętności. Nieliczna tylko garstka bardziej zacietrzewionych — na wspomnienie o Piłsudskim wpadała we wściekłość nie mogąc zapomnieć jego przeszłości jako naczelnika Państwa. I oto nagle — jak za dotknięciem różdżki czarodziejskiej — lekceważenie i obojętność zamieniło się w gwałtowną nienawiść ta zaś prawie w sympatię.

Jakimi drogami szła ta oryginalna metamorfoza — to już jest tajemnicą niezgłębioną duszy ludzkiej. My widzimy tylko jej zewnętrzną formę to jest gwałtowne pragnienie... dyktatury Piłsudskiego. Stanowczo z dziwną co najwyżej, jednorodnością zarówno skrajna prawica, jak i lewica, za wyjątkiem niektórych stronnictw (Z. L. N., Ch. D., N. D. i t. p.) ostro domaga się aby Piłsudski objął władzę naczelną w Państwie.

Czem wytłumaczyć to oryginalne zjawisko?... Jak objaśnić fakt, że dotychczasowi wrogowie Piłsudskiego ludzie o wręcz przeciwnej ideologii, jak monarchiści i konserwatyści — gwałtowny wywierają na niego nacisk zmuszając go poprostu — do objęcia dyktatury!?

Wytłumaczenie jest jedno: wspólna nienawiść, jaką zarówno Piłsudski jak i całe niemal społeczeństwo żywi względem instytucji Sejmu. Piłsudski, który pierwszy powołał Sejm nasz do władzy — już w czasie pierwszej kadencji, przekołał się, jak fatalne skutki dla kraju ma ten jego nieobliczalny krok. Lecz — zamiast od razu przeciąć ten żywy bolesny

wrząd na ciele Rzeczypospolitej Piłsudski ludzi się wciąż, że z czasem warunki się zmienią, stronnictwa przestaną się kłócić i wreszcie Sejm nasz stanie na wysokości zadania — świecąc przykładem pracy i uczciwości całemu narodowi.

Zresztą nie tylko Piłsudski sądził w ten sposób! My wszyscy — całe społeczeństwo ludziło się nadzieją zmiany stosunków sejmowych całe społeczeństwo wierzyło, że z czasem wszystko obróci się na lepsze!

Jakże strasznie zawiedliśmy się wszyscy!

Spodziewanych zmian jak nie było tak niema dotychczas! Sejm z woli narodu zrodzony zamiast być reprezentantem siły i potęgi Polski zamknął się w ciasnej skorupie partyjnych względów i osobistych interesów, kompromitując kraj i społeczeństwo, kłócąc się tylko i lekceważąc naród i jego dobrobyt — rozsiewając na wszystkie strony truciznę korupcji, nierobstwa i nadużyć!

Zarażone przykładem z góry ministery i urzędy w imię idei: „nos dla tabakiery” zaczęły lekcewać dobro narodowe, lekcewać interesy Państwa i ogółu, oddawać się próżniactwu i nadużyciom jednym słowem robić wszystko możliwe byleby jaknajprędzej pograć znowu cały kraj w odmetach nierządu i niedoli!..

W takiej to chwili, jak ostre cięcie lancetu — spada na żywe ciało Polski — akcja Piłsudskiego!..

Wrzód pękł! Trysnęła krew krasną posoką zalewając malejące w walce ze złem dionie narodu!..

Zabiło żywiej serce społeczeństwa, które w pierwszej chwili przyjęło czyn Piłsudskiego jako policzek, wymierzony narodowi i praworządności. Zawrzały gniewem i oburzeniem wszystkie serca, szczerze tą Polską naszą miłującą.

Słowa przekleństw i potępienia posypały się gradem na głowę Piłsudskiego, który jednakże nie ulakł się gniewu narodu — wiedząc, że ten gniew tak szybko minie, jak szybko mijają wszystkie zbiorowe uczucia tłumów w Polsce.

I miał słuszną przeczucie! Gniew i oburzenie narodu — minęły niemal bez śladu! Polska pogodziła się z rzeczywistością pogodziła się z Piłsudskim — i rzadko gdzie już dzisiaj słyszeć

się dają słowa nienawiści lub potępienia przeciwko niemu skierowane. Naród zrozumiał, że akcja Piłsudskiego nie była akcją zemsty osobistej lub osobistych pragnień — lecz, że zdążyła i zdążyła do ratowania zagrożonej Ojczyzny.

Jak ongi Juljusz Cezar... jak Napoleon Pierwszy... jak Benito Mussolini za naszych już czasów — tak i Piłsudski zaprzagnął tą samą drogą ratować naród i Polskę... Zbyt wiele zła, zbyt wiele podłości nagromadziło się u nas przez tych lat kilka niepodległości naszej! Zbyt wszechładnie rozpanoszyła się w Polsce korupcja i nierząd a by je można było bezboleśnie i bez krwawo usunąć! Żaden gwałtowny przewrót nie obył się dotychczas bez przelewu krwi! Tak było zawsze i tak będzie nadal! Piłsudski — chcąc uratować Polskę od wewnętrznego rozkładu — musiał uciesić się do akcji zbrojnej! To też nie w tem leży przyczyna tragizmu jego wystąpienia! Nam chodzi teraz o skutki! Chodzi o to, czy Piłsudski posiada w sobie dość siły, dość energii i dość popularności na to, aby móż rzeczywiście kraj uratować od zguby! Bo jeśli rady jego mają być tylko nową próbą, nowym eksperymentem — bez poważnego i dodatniego wyniku wówczas bezwzględnie potępić go musimy.

Nigdy chyba Piłsudski już mieć nie będzie sposobniejszej chwili do wykazania narodowi swojej mocy i energii.

Jak przed 8 ma laty — tak i dziś naród od taje mu się w ręce wiążąc w nim ratunek i zbawienie.

Ale Piłsudski — milczy: —

Prawda! Zgodził się niby na ogłoszenie swej kandydatury na stanowisko prezydenta Rzplitej — ale równocześnie zamiast od razu przystąpić do likwidacji sejmu — zamiast od razu ująć władzę w swe ręce — Piłsudski zadowolnił się — taką ministra wojny!

Czyżby chciał na tem poprzestać?..

O — nie! — Piłsudski nie należy do ludzi! co się w pół drogi zatrzymują! — Ale i nie robi bez zastanowienia, bez pewności zwycięstwa! —

Piłsudski zaprzysiągł sejmowi zagładę — i sejm rozwiązany zostanie napewno!.. Już dzisiaj można go uważać za nieistniejącego! Ale przez wzgląd na politykę zagraniczną —

sejm Piłsudskiemu narazie jest jeszcze potrzebny do zalegalizowania jego władzy! Dlatego też — narazie powstrzymał się jeszcze od zadania tej instytucji nierobów i gębaczy — ostatecznego ciosu. Przytem — musimy liczyć się jeszcze z tem, że zbyt gwałtowna zmiana formy rządu — fatalny może mieć wpływ na stosunki Polski z zagranicą! Takie obalenie sejmu napewno poważnie by się przyczyniło do obniżenia kursu naszej waluty, do zmniejszenia popytu na nasze towary, nie mówiąc już o tem, jakby ten fakt przyjęła Liga Narodów, z którą Polska przywykła się liczyć!

A tymczasem — ze wszystkich stron przybywają do Piłsudskiego delegacje żądając, aby ogłosił się dyktatorem.

I tylko my — Pomorzanie — zachowujemy się z rezerwą — nie dewierząc ani się entuzjazmując geniuszem Piłsudskiego. Widzieliśmy przez lat cztery — jak rządził nami Piłsudski! Rezultaty tych rządów nie były wcale świetne! Dlatego też dużo będzie musiał Piłsudski zdziałać dobrego dla Polski, żeby wyrównać dawne swoje błędy żeby przekonać nas, trzeźwych, bo w pruskiej szkole wychowanych — polaków z Pomorza i Wielkopolski.

Nie wiemy nic narazie! Być może, iż nauczony doświadczeniem inaczej dzisiaj Piłsudski pokieruje nawią Polską! Być może, iż wpływ smutnej przeszłości — zbawiennym się okaże dla niego, że odtrąci od siebie całą tą lewicową klikę, która przez tyle lat paraliżowała wszystkie wysiłki ratowania Polski od rozkładu! Nie przesadzamy kwestji — ale i nie okazujemy zbyt wielkiego entuzjazmu.

Pomorze ani Wielkopolska napewno nie pójdzie śladem wileńskich i małopolskich monarchistów! My nie umiemy zmuszać nikogo do objęcia władzy! Owszem! Niech ją obejmie Piłsudski, niech wykaże, niech dowiedzie, że tylko troszka o kraj podyktowała mu całą tą akcją bratobójczą, jaką wywołał! Niech nam dowiedzie, iż rzeczywiście potrafi Polskę uratować! Niech wykaże że istotnie on — i tylko on może skierować skolataną nawią Rzeczypospolitej na ciche i spokojne fale dobrobytu — ku wielkości i sławie i potęgze.

Niech to wykaże — a wówczas i my, również schylimy przed nim czoło!

J. K.

Co mówi Marszałek Piłsudski o sobie?!

W rozmowie z przedstawicielami prasy marsz. Piłsudski oświadczył:

Hańbą Polski zarówno w okresie gdy szła do upadku, jak i w nową Polskę tzw. demokratycznej, jest obciążenie swego przedstawiciela na zewnątrz i wewnątrz wszelkimi wysokimi przysięgami, których sami wyborcy nie składają, albo składając nie dotrzymują i odebranie temu przedstawicielowi nawet pozorów władzy bez pośredniej, któraby ułatwić mogła dotrzymanie przysięgi, mówiącej m. in.

o obronie godności imienia polskiego na świecie. Sam zaś zwyczaj, stosowany dawniej i w naszych czasach zbezczeszczenia publicznego przedstawiciela narodu i ojczyzny, nikczemnego wdzierania się do spraw i uczuć najbardziej prywatnych, stałych prób robienia z tego co jest, jak wojsko, sztandarem Państwa i Narodu, jakiejś szmatki tarzanej w błocie, nie jest dla nikogo zachęcającym momentem znoszenia tej obrzydliwości życia polskiego na stanowisku prezydenta.

Dlatego też, przy stawianiu kandydatur nie chcę być jedynym kandydatem Polski i chciałbym w pierwszej chwili zbliżyć się ze współczuciem i serdeczną pomocą człowieka, który ma silę wewnętrzną, bo potrafił to paskudztwo przeżyć i w sobie strawić, do tych szczęśliwych lub nieszczęśliwych wybrańców narodu polskiego, nim kłamka wyborów nad kimkolwiek zapadnie. — Czekam więc zgłoszenia publicznie kilku kandydatów, bym mógł ich wszystkich — z wyjątkiem

tych, którzy na mój szacunek nie zasługują, lub nawet zasługujących, lecz pochodzących ze stronnictw sejmowych — zebrać u siebie, by ich namówić do jednego publicznego aktu. Akt ten wyobrażam sobie w postaci deklaracji, że żaden z kandydatów zebranych u mnie nie idzie na żadne pacta conventa ani ze stronnictwami sejmowymi, ani z bankami prywatnymi czy z grupami koncernów i interesów. — W ten sposób, przypuszczam, udałby mi się protest przeciwko zwyżajom pol-

skim tak dawnym, jak ongiś elekcyj-
ne wybory królów, a które, jak mi
się zdaje, chcą w stosunku do prezy-
denta powtarzać stronictwa wraz
z udającymi dawnymi magnatów nu-
woryszami.

Powody Zamachu.

Na prośbę o autorytatywne oświe-
tlenie wypadków 12-14 maja i ich
genezy, p. Minister Spr. Wojsk.
oświadczył:

— Wiem, że winieniem obszerne
wytłumaczenie wypadków mojej Oj-
czyźnie: Nie chcę zatrzymywać się
długo na różnych detalach, które do-
tąd zbieram, jako materiał history-
czny, lecz dam ogólny przebieg wy-
padków, tak, jak on wrył się w mo-
ją pamięć.

Przez cały początek r. b. nie mó-
wiąc już o końcu ub. r. toczą usilną
walkę o naprawę stosunków w Rze-
czypospolitej, specjalnie zaś w wojsku.
Walka ta w swoich perypetjach nie
dawała nigdy zdecydowanego rezulta-
tu. Tak, że wydawało mi się, iż prze-
ciwko moim postulatom ześrodkowały
się wszystkie siły, które według mnie,
zatrzymywały proces rozwoju Polski,
a zwiększając ustawicznie demoraliza-
cję i gangrenę aparatu państwowego,
czyniły dla mnie niemożliwym trwa-
nie dłużej w bezczynności...

Ostatnim momentem, który mnie
zmusił do decyzji, było utworzenie
Rządu, przypominającego mi bezcennej
pamięci Rząd, z powodu którego wy-
szedłem ze służby państwowej, nie
chcąc swoim imieniem i służbą po-
grywać ludzi, którzy zdaniem mojem,
brali udział w najcięższej zbrodni, do-
konanej na Polsce — zabójstwie Pre-
zydenta Rzeczypospolitej Gabriela Na-
rutowicza, mego zresztą osobistego
przyjaciela.

Rząd ten od razu ogłosił rzady „sil-
nej ręki“, zwracając się przedewszyst-
kiem przeciwko mnie osobiście.

Decyzję wystąpienia powziąłem
z wewnętrznym postanowieniem sta-
rać się jedynie o obalenie Rządu, nie
występując zresztą przeciwko osobie
p. Prezydenta Wojciechowskiego.
Dotąd żałują, iż p. były Prezydent
naraził mnie i siebie na śmieszny sy-
tuację na moście Poniatowskiego, za-
miast kazać reprezentować siebie przez
tych, którzy nie śmieli stanąć mi
do oczu.

Legalizacja.

Po soborowaniu walk p. Min. Pi-
sudski tak oświadczył dalsze wypadki:

— Przechodzę teraz do punktu,
który zdaje się głównie zajmuje umy-
sły, t. j. do próby, która mi się zupeł-
nie udało, pójść dalej drogą legalizo-
wania tego, co zaszło.

Miałem do wyboru: albo przecią-
gać dalej strunę i zakończyć jak zdaje
się żądano odemnie, jakąś próbą dy-
ktatury i wzięciem władzy w swoje
ręce, albo co mi się wydawało jako
droga możliwa, próbą zalegalizowania
faktu dokonanego, gdy p. Prezydent
Wojciechowski stworzył do tego drogę
i odwołania się w ten sposób do sił
moralnych w mojej Ojczyźnie, które,
jak mi się zdawało, zostały silnie po-
dekacytowane mojem wystąpieniem.

Wybrałem drugą drogę i wtedy
spieszyłem jaknajwłaściwiej, czyniąc
nacisk, pod względem czasu nie po-
względem treści, na p. Marszałka Ra-
taja, który prawnie, do wyboru no-
wego Prezydenta, jest jego zastępcą
i zatem miał obowiązek sformowania
nowego Rządu wobec ustąpienia po-
przedniego. P. Marszałek Rataj wy-
brał do formowania Rządu prof. Bartla.
Prof. Bartel jednak odmawiał, będąc,
jak twierdził, przeciwnikiem zasadni-
czym sejmowych Rządów. Wyznaję
otwarcie, iż poparłem p. Rataja
w zgwałceniu, że się tak wyrażę, wo-
li prof. Bartla, który jednak zażądał
rewanżu z mojej strony. Na rewanż
ten się zgodziłem pod warunkiem, iż
Rząd uważać się będzie za tymczaso-
wy do wyboru nowego Prezydenta.
I dlatego cały swój nacisk położyłem
potem na możliwie szybkie zwołanie
Zgromadzenia Narodowego, by nowy
Prezydent mógł zacząć pracować, daj
Boże silniej i skutecznie, niż to było
z dotychczasowymi Prezydentami, nie
wyluczając i mnie, jako b. Naczelnika
Państwa.

Rozumiem, iż w ten sposób zawie-
dłem wiele nadziei we mnie poklada-
nych i wyrzekłem się tak łatwej w o-
krzykach formy, jak dyktatura jedno-
go człowieka. Zrobiłem to jednak z
całą rozważą i świadomą decyzją, po-
mimo, iż ufam swoim siłom i swojej
wewnętrznej wartości. Zrobiłem to zaś
dlatego, żeby odzwyczajono się u nas
w Polsce zwać spokojnie wszystko
na jednego człowieka, dając mu potem
niechętną pomoc, bez dania codziennej
solidnej pracy wielkiej ilości ludzi,
niezbędnej dla zreformowania przyzwy-
czajeń, tak silnie zresztą krytykowa-
nych w całym aparacie państwowym.

Będę o tem mówił jeszcze kilka
razy do wyboru Prezydenta i wówczas
będę miał okazję wejść w detale i
szczegóły. Teraz ograniczę się jedy-
nie tem ogólnem stwierdzeniem. I mo-
gą krytykować mnie ludzie tak jak im
się żywnie podoba, ja zaś nie przesta-
ję twierdzić, że zrobiłem jedyny w
swojem rodzaju fakt historyczny, żem
zrobił coś podobnego do zamachu stanu
i potrafił go natychmiast zalegalizować,
i żem uczynił coś w rodzaju rewolu-
cji bez żadnych rewolucyjnych kon-
sekwencji.

Konferencja prasy z p. Wojewodą d-rem Wachowiakiem.

We wtorek 25 b. m. odbyła się w
Toruniu konferencja pomiędzy p. Wo-
jewodą Pomorskim a przedstawicielami
prasy pomorskiej.

W przemówieniu swem Pan Woje-
woda podkreślił wyjątkowo trudne po-
łożenie, w jakim się znalazł z powo-
du akcji marsz. Piłsudskiego oraz ob-
jaśnił zebranych dziennikarzy o przy-
czynach i istocie swoich zarządzeń
w stosunku zarówno do społeczeństwa
jak i do prasy. Myślą przewodnią p.
Wojewody było pogodzenie woli spo-
łeczeństwa pomorskiego ze stanem
rzeczy, jaki się ostatnio wytworzył w
Warszawie. Stojąc stale na gruncie pra-
worządności — pan wojewoda do koń-
ca pozostał wiernym rządowi — zaś
po ustąpieniu p. Prezydenta podporzą-
dował się nowym władzom zapewniając
zarazem od władz naczelnych zapewnienie,
że zmiany, jakie zostaną wprowadzo-
ne przez nowy rząd — nie będą
dotyczyły obsady personalnej wyższych
stanowisk na Pomorzu.

W dalszym ciągu swej przemowy
— pan Wojewoda stwierdził, że z wy-
jątkowo ciężkiej sytuacji — Pomorze
wyszło z honorem i godnością, powstrzy-
mując się od wszelkich ekscesów i za-
chowując ład i porządek aż do końca.
Obecnie sytuacja o tyle się polepszyła,
że stworzony został komitet Obrony
Narodowej, który odtąd będzie kiero-
wał opinią Pomorza i reprezentował
ją na zewnątrz przez co uniknie się
wszelkich sycjsji, nieporozumień, jakie
ewent. wyniknąć mogłyby z racji zmia-
ny władz centralnych w Polsce.

Kończąc swe przemówienie pan
Wojewoda podkreślił swe stanowisko
praworządne, które było, jest i będzie
zawsze pierwszym i ostatnim nakazem
dla całego Pomorza i dla jego Zarząd-
cy — dopóki tylko będzie stał na stra-
ży interesów naszej dzielnicy.

Po przemówieniu p. Wojewody
wywiązała się żywa dyskusja, z której
wynika, że zarówno w interesie Pomor-
za jak i w interesie Rządu leży na-
wiązanie ścisłego kontaktu pomiędzy
Województwem a prasą — gdyż tyl-
ko w ten sposób można do pewnego
stopnia służyć kierować opinią spo-
łeczeństwa — bez użycia przemocy — drogą
rozsądku i przedłożenia.

Podczas całej konferencji był utrzy-
many sympatyczny nastrój rozmowy
przyjacielskiej. Pan Wojewoda raz
jeszcze wykazał i dowiódł swej nie-
przymuszonej woli współzycia z całym
społeczeństwem nie jako zwierzchnik
z podwładnymi — lecz jako opiekun
z powierzonymi swej pieczy ludźmi
równymi sobie. Stanowisko takie ka-
że przypuszczać, że byle nadal pan
Wojewoda Wachowiak nami rządził
— a nigdy i z nikąd nie stanie się
Pomorzu żadna krzywda!

Doprawdy — gdyby wszystkie na-
sze województwa miały takich woje-
wodów, jak my a zupełnie inaczej dzia-
ło by się w Polsce!.

Lecz — niestety!.. Daremnie o
tem marzyć!..

Z całej Polski

Przypadek gen. Hallera w Kole.

Z Łodzi donoszą, że przez miastecz-
ko Koło, położone nad rzeką Wartą,
przejeżdżał samochodem w otoczeniu
oddziału żandarmerii gen. Józef Haller.
W drodze powrotnej z Ożarowa, za-
trzymał się w hotelu Polskim w Kole.
Nieznani osobnicy, zgromadziwszy się
na ulicy usiłowali zarekwirować gene-
ralowi samochód. Przyszło do starcia
tłumu z żandarami generała Hallera.

Krwawe wiece we Lwowie.

Lwów. W niedzielę Lwów był te-
renem krwawych awantur i zamieszek
z okazji zapowiedzianych na ten dzień
wieców socjalistycznych, brylowców,
endeckich i piastowych. Organizatorzy
wieców zameldowali do władz o urzą-
dzeniu zebrań. Zebrania te odbywały
się w dwóch różnych kwaterach miasta.

Zebrani pod gmachem b. Sejmu
endeckiej i piastowej udali się pochodem
pod pomnik Mickiewicza, gdzie nastą-
piło spotkanie z socjalistami. Doszło
do bójki na łaski i kamienie. Jeden
ze studentów strzelił w powietrze. Tłum
porwał go i zmasakrował tak, że w
stanie ciężkim odwieziono go do szpi-
tala. Dwie kobiety dostały wstrząsu
mózgowego. Pogotowie wzywano w
jednostku wypadkach.

Policia rozdzieliła walczących. Część
tłumu została zapędzona w ulicę Ko-
pernika, gdzie bójki w dalszym ciągu
trwały. Dopiero szarża policji konnej
rozprężyła tłum.

Aresztowano 12 osób za rozszerza-
nie ulotek komunistycznych, 10 zaś za
bijatykę lub rozsiewanie zamętu.

3 policjantów jest ciężko rannych.
Dzięki taktowi policji do znaczej-
szego rozlewu krwi nie doszło.

Napad polityczny.

Lublin. Do lokalu redakcji
„Głosu Lubelskiego“, d. 22 bm.
o godz. 9 wieczór wpadła banda
oprysków uzbrojone w rewolwery, no-
że i kije. Napastnicy wtargnęli do po-
koju, w którym pracował przy telefo-
nie nocny sekretarz redakcji p. Ra-
domski. Opryski rzuciły się na nie-
go i zaczęły go bić, na to wpadł do
pokoju red. Siessa dobył rewolweru i
dwukrotnie strzelił. Jeden z napas-
ników został ranny w nogę. Wtedy
opryski rzuciły się na red. Siessa i
uderzyły go kolbą rewolwerową w gło-
wę. P. Gadomski otrzymał kilka ude-
rzeń w głowę i ranę ciętą w rękę. Na
klatce schodowej napastnicy sterory-
zowali woźnego redakcji.

Pożar gmachu Rady Miejskiej w Krakowie.

Kraków. W d. 26. b. m. nad ranem
w głównej sali Rady Miejskiej wybuchł
pożar, który w krótkim czasie obrócił
piękny gmach w gruzy. Straty są ol-
brzymie. Spłonęły kosztowne, stare
meble i bezcenne stare portrety. Ze
względu na olbrzymią wartość history-
czną zarówno gmachu jak i umeblowa-
nia — straty nie dadzą się wprost wy-
razić pieniędzmi. Gmach Rady Miejskiej
jest dawnym pałacem margr Wielko-
polskich.

Major Berthold Merwin włamywaczem.

Gazeta Warsz. Poranna donosi:
Warszawa. W czasie walk o War-
szawę do mieszkania pułk. Paszkiewi-
cza — d-ncy Szkoły Podchorążych
wdarł się za pomocą wytrycha p. dzien-
nikarz major Merwin — żyd i b. legio-
nista — i skradł ważne dokumenty pułk.
Paszkiewicza. Oburzony tem pułk. P.
złożył skargę — której skutku dotych-
czas nie znamy. Major Merwin został
podobno mianowany zastępczo d-ncą
Szkoły podchorążych — lecz z powodu
gwałtownego protestu opinii publ. —
nominacja została cofnięta.

Eksplzja w fabryce amunicji w Radomiu

Warszawa. W wielkiej fabryce amu-
nicji w Zagłazdonie koło Radomia na-
stąpiła eksplozja, skutkiem której wy-
leciał w powietrze dom robotniczy.
Jest jedna osoba zabita i dziewięć
ciężko rannych. Między innymi ranny
jest jeden major francuski.

Ze świata.

Byli niemiecki następca tronu wygwizdany.

Berliński „Lokal Anzeiger“ donosi
z Wrocławia, że b. kronprinz niemiec-
ki, powracając samochodem do rezy-
dencji swojej w Oleśnicy w towarzy-
stwie żony ks. Cecylji, wygwizdany
był i zwymyślany przez pochód repu-
blikaniskich organizacyj — „Reichsban-
ner“.

Republikanie niemieccy otoczyli
samochód b. kronprincea i parę książęcą
zasypali obelgami.

Olbrzymie katastrofy nawiedziły Niemcy.

Wstrząsająca tragedia na dworcu
monachijskim.

Berlin. W ostatnich miesiącach
Niemcy stoją pod znakiem szeregu ol-
brzymich katastrof. Jeszcze nie prze-
brzmiały echa wielkiej tragedji w ta-
jemnej fabryce amunicji koło Mann-
heim, a już wieść o nowym wielkim
nieszczęściu objęła całe Niemcy.

Oto — jak donoszą do Berlina z
Monachjum — na tamtejszym „Ost-
bahnhof“ nastąpiło 25. 5. tragiczna ka-
tastrofa. Pociąg pospieszno-osobowy
wpadł w pełnym biegu na stojący na
stacji pociąg osobowy. Obie lokomo-
tywy i prawie wszystkie wagony roz-
leciały się momentalnie w drzazgi
niszczące odłamkami swymi niemal ca-
ły dworzec.

Z pod palących się zgliszcz pocią-
gów wydobyto dotychczas 32 zabitych
i 6 ciężko rannych.

Zamordowanie Petlury.

Agencja Havasa podaje, że Ukrai-
niec nieznanego nazwiska zastrzelił z
rewolweru Petlurę, byłego szamanę
Ukrainy, w chwili, gdy Petlura prze-
chodził przez ulicę, Morderca zarzuca
podobno Petlurze, że kazał rozstrzelać
na Ukrainie wielu izraelitów ros.

Nasz sprawozdawca donosi z Pa-
ryża:

Zabójstwa Petlury na bulwarze St.
Michel dokonał jakiś osobnik, który
podaje się za Ukraińca i z wiskiem
Szewarnew, urodzonego w r. 1888 w
Smoleńsku. Szewarnew, który jest z za-
wodowo zegarmistrzem (zeznał, że poznał
Petlurę przed 10-ciu dniami).

Nieprzyjęta pomoc bolszewicka

Londyn. Minister spraw wewnę-
trzych oświadczył w Izbie gmin, że
zwrócono do Sowdepji czeki, wartości
100 tysięcy funtów, przesłane pod adre-
sem kierownictwa strajku w czasie
strajku generalnego.

Zamknięcie Dardaneli dla łodzi podwodnych.

Konstantynopol. Turcja zakazała
łodziom podwodnym wszystkich
państw bez wyjątku przejeżdżać przez
Dardanele, wskazując na to, że w cza-
sie wojny sami sprzymierzeni orzekli
iż łódź podwodna jest nieludzkim
narzędziem broni.

Państw. Gimnazju Humanistycz- ne w Wąbrzeźnie

Egzaminy wstępne na rok szkolny
1926/27 odbędą się do klasy I-ej w ró-
dę, dnia 23 czerwca br., do wszyst-
kich innych klas w czwartek, dnia
24 czerwca br., od godziny 8-mej ra-
no począwszy.

Zgłoszenia przyjmuje Dyrekcja za-
kładu do dnia 19 czerwca br. codzien-
nie od godz. 12 do 1 w południe.

Przy zgłoszeniu należy złożyć: 1) me-
trykę urodzenia, 2) świadectwo po-
wtórzonego szczeplenia ospy, 3) świadec-
two odejścia ze szkoły, do której uczeń
poprzednio uczęszczał. Jeżeli uczeń po-
bierał naukę prywatnie, powinien przed-
stawić poświadczenie dotychczasowej
nauki, oraz w razie przekroczenia 14-
go roku życia świadectwo moralności,
wydane przez swój urząd parafjalny
lub gminny.

Do klasy I-ej przyjmuje się mł-
dzień w wieku od 9 i pół do 12 lat,
doklas następnym odpowiednio starszą.

W razie niepomyślnego wyniku eg-
zaminu wolno go powtórzyć dopie-
ro po roku i to do tej samej klasy.
Nadużycia w tym względzie mogą po-

ciągnąć za sobą daleko idące następstwa.

Egzamin wstępny do klasy I ej jest bezpłatny, bezpłatnym jest również egzamin wstępny do klasy IV, o ile składa go uczeń, przechodzący do tej klasy bezpośrednio po ukończeniu klasy szóstej względnie siódmej siedmioklasowej szkoły powszechnej.

Taksa za egzamin wstępny do klas II-VII wynosi 10 zł., do klasy VIII 20 zł. Taksa egzaminacyjna, płatna przed rozpoczęciem egzaminu, zwrotowi nie podlega.

Przy egzaminie wstępnym do klasy I-iej powinien uczeń wykazać następujące wiadomości:

a) **Z religii:** znajomość pacierza, zasadniczych prawd wiary i najważniejszych faktów z Starego i Nowego Testamentu;

b) **Z języka ojczystego:** płynne, wyraźne i z zrozumieniem rzeczy czytanie oraz opowiadanie treści wyznaczonego ustępu, który nie przekracza zakresu wymagań, stawianych w trzech najniższych klasach szkoły powszechnej; napisanie dyktanda lub lekkiego wypracowania z zakresu pojęć i słów, znanych uczniowi, bez rażących błędów ortograficznych, z uwzględnieniem najważniejszych znaków pisarskich; rozpoznanie części mowy, mianowicie: rzeczownika, przymiotnika, czasownika i przysłówka, oraz najważniejszych części zdania (orzeczenie, podmiot), rozróżnianie liczby pojedynczej i mnogiej; odmiana regularnego rzeczownika; rodzaje rzeczowników; stopniowanie przymiotników; główne formy czasownika w trybie orzekającym.

c) **Z rachunków:** pisanie liczb do 2000, biegłość w czterech działaniach liczbami całkowitymi, dzielenie dzielnikiem jedno — i dwucyfrowym; znajomość małej tabliczki mnożenia, oraz najważniejszych miar i wag.

Komunikat Nr. 2

Wobec ukazania się w prasie wiadomości, że w Warszawie przebywa kilka osób z Ks. Kantakim na czele, które przypisują sobie charakter delegacji uprawnionej do przemawiania w imieniu Społeczeństwa Pomorskiego, Komitet Obrony Narodowej na Pomorzu stwierdza, że delegacja powyższa nie może reprezentować opinii społecznej Pomorza, gdyż nie posiada ani mandatu, ani zlecenia ze strony Kom. O. N. na Pomorzu.

(—) Jan Donimirski
Przewodniczący
z pol. Komitetu Obrony Narodowej na Pomorzu.

Wiadomości potoczne

Wąbrzeźno, dnia 28 maja 1926 r.

— **Sprostowanie.** W sprawozdaniu z wycieczki do Grodka w sprawie elektrowni zapomnieliśmy dodać, że w skład komisji wchodził również pan Teofil Balicki radny miasta i członek komisji elektrowni. Przepraszając za mimowolne opuszczenie jego nazwiska niniejszem to prostujemy. Redakcja.

— **Polska i świat cały** stoi w przedniu wypadków, mogących mieć nieobliczalne skutki. Niezależny strajk angielskich górników... niepewność losów armii powstańczych... rewolucja w Chinach i wreszcie nasze własne losy — tak wątpliwe... tak niepewne — sprawiają, że cały naród musi uważnie śledzić bieg wypadków — nie chcąc, aby go chwila rozstrzygnięcia zastała nieprzygotowanym!

A pewność i szybkość i prawdziwość informacji — jest wobec tego rzeczą pierwszej wagi. Któraż gazeta potrafi swoich czytelników bezstronnie i na czas powiadomić o tem, co się dzieje na świecie? Tylko gazeta bezpartyjna! Tylko taka gazeta, która nie będąc zależną od żadnego stronnictwa, tem samem nie potrzebuje się kępować ani celowo zmieniać faktów.

Taką gazetą bezpartyjną, gazetą bezstronną kierującą się tylko prawdą i uczciwością — jest „Głos Wąbrzeski“.

Posiadając własny radioaparatus — jesteśmy w stanie wprawnie niż inne pisma otrzymywać wiadomości polityczne. Ma-

jąc specjalnego korespondenta w Warszawie — możemy być pewni, że o wszelkich zmianach zostaniemy pierwsi na Pomorzu powiadomieni.

Kto więc chce mieć pewne informacje Kto chce być zawsze o wszystkim powiadomionym

Kto chce mieć na czas wiadomości Kto chce się dobrze orientować w wypadkach

Kto szuka w gazecie prawdy i uczciwości

Kto chce być informowanym bezstronnie. Ten niechaj zaprenumeruje sobie „Głos Wąbrzeski“ — pismo bezpartyjne, narodowe i apolityczne.

Spieszcie się — bo termin składania prenumeraty upływa
Spiszcie się bo po pierwszym czerwca będzie trudniej uwzględnić prenumeraty spóźnione.

A więc kto jeszcze nie zaabonował Głosu Wąbrzeskiego niech to zaraz uczyni!

— **Zmiany w Urzędzie Skarbowym.** W d. 20 bm. opuścił nasze miasto dotychczasowy naczelnik Urzędu Skarbowego w Wąbrzeźnie — pan Józef Gessing. W czasie swego długiego urzędowania p. Gessing, zaszkodził sobie szacunek i poważanie całego naszego społeczeństwa to też żegnamy go z prawdziwym żalem.

Nowym Naczelnikiem Urz. Skarb. mianowany został p. Nikodem Grzywacz. Witając go na tem nowem stanowisku wyrażamy pewność że zarówno społeczeństwo jak i p. Grzywacz wzajemnie będą z siebie zadowoleni — tembardziej, że według dotychczasowych opinii — p. Grzywacz wszędzie zjednywał sobie miłość poważanie i szacunek.

— **Zjazd Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej na Pomorzu.** W d. 30 maja w niedzielę odbędzie się w Grudziądzu Zjazd Delegatów Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej na Pomorzu Program Zjazdu następujący.

Og. 8. 00 Zbiórka o godz. 9. 00 nabożeństwo g. 10. 00 pochód i defilada, g. 11. 00 Otwarcie Zjazdu, odczytanie 5 referatów godz. 16. 00 obiad godz. 18. 00 koncert.

Obowiązkowo przybycie 2-eh delegatów z każdego Stowarzyszenia.

Na przyjeźdnych oczekiwać będą na dworcu kolejowym członkowie Komitetu Zjazdowego z opaskami na rękawach. Do nich należy się zwracać po informacje.

— **Podatek obrotowy za rok 1926**
Min. Skarbu przypomina, że w dn. 15 bm. upłynął termin płatności podatku przemysłowego od obrotu za II półrocze 1925 r. Wymieniony termin — wbrew notatkom, zamieszczonym w niektórych organach prasy — nie będzie przesunięty, a spłata podatku nie zostanie rozłożona na raty. Natomiast, celem ulżenia płatnikom, odroczone do dn. 15 czerwca br. termin płatności zaliczki na poczet podatku od obrotu za pierwszy kwartał 1926 r., którą należało uiścić do dnia 15 maja br.

Z dniem 16 bm. organa egzekucyjne przystąpiły do przymusowego ściągania zaległości podatku od obrotu za II półrocze 1925 r.

Wobec tego płatnicy we własnym dobrze zrozumianym interesie, celem uniknięcia egzekucji i połączonych z nią kosztów winni uiścić podatek bezwzględnie.

— **Pogoda.** Po trzydniowej chłapaninie znów zajaśniało słońce — jakby starając się wynagrodzić ludziom świąteczny zawód! A czas już był najwyższy, gdyż zbyt to przeciągała się niepogoda i deszcz do tego stopnia rozmoczył ziemię, że rolnicy zaczęli się obawiać gnicia kartofli i innych plodów ziemnych!

Miejmy nadzieję, że wczorajsza i dzisiejsza pogoda zagości już u nas na stałe — co ze wszystkich niemal względów byłoby mocno pożądanym.

— **Naprawa szosy.** Obecnie naprawia się szosę wiodącą do Brodnicy tuż koło Lisewa. Nawieziono już kamienie i piasek. Drzewa przy szosie, które w r. ub. ucierpiały silnie wskutek plagi liszka, tak, że miejscami były ogolone z liści, w tym roku przedstawiają widok bardzo piękny. Tylko brak ręki, któraby je trochę przyszczyła; gałęzie bowiem zaczynają rosnąć

od samej ziemi. Kamienie kilometrowe wymagają odnowienia, gdyż czerwony napis (liczby) znikły, częściowo lub zupełnie i wyszera z pod nich stary napis (niemiecki).

— **Osieczek.** (Kradzież z włamaniem.) W tych dniach włamali się złodzieje do mieszkania gospodarza Kalinowskiego w Osieczku, któremu skradziono większą ilość ubrań i bielizny — o znacznej wartości pieniężnej. Złodzieje uszli niespostrzeżeni — jednakże nie udało im się uciec zupełnie, gdyż już w Brodnicy jednego z nich przytrzymała policja. Był to Jan Sujkowski, pochodzący z Rypina. Przy bliższym badaniu schwytyany przyznał się, że rzeczy, które sprzedawał w chwili aresztowania go — pochodzą z kradzieży w Osieczku. Oczywiście rzeczy zwrócono właścicielowi — a złodziejem zaopiekowała się policja.

— **Golub.** (Nawałnica.) W ub. piątek nawiedziła nasze miasto i okolice ciężka nawałnica, wyrządzając znaczne szkody. W pobliskiej wiosce Zawada uderzył piorun w stajnię gospodarza Bilickiego. — Stajnia uległa zniszczeniu; z inwentarza zdołano bardzo mało uratować, gdyż 11 sztuk bydła, świnię i drób spalili się. — Wskutek niskiego ubezpieczenia straty są bardzo poważne.

— **Jabłonowo.** (Pierwszy występ Stowarzyszenia Polskiej Młodzieży Żeńskiej.) W niedzielę dnia 16 maja b. r. Stowarzyszenie Polskiej Młodzieży Żeńskiej w Jabłonowie odegrało po raz pierwszy przedstawienie amatorskie pod tytułem „Głos ziemi“ przez Felicję Żurawską. Rzecz dzieje się nad Polskim morzem i ma za osnowę miłość do ziemi rodzinnej. Wszystkie amatorki odegrały swoje role bez zarzutu. Na szczególną pochwałę zasługują Alicja Caritów w osobie Thomówny Władysławy, Irena Wiszyńska odegraną przez p. nauczycielkę Stanisławską Jadwigę, nauczycielka odegrała przez Klabównę Cecylję, Kaszuba żona rybaka odegraną przez Zakrysiównę Martę, Aniela odegrała przez Jaskólską Irenę i dziewczęta wiejskie Sobocińska, Klabówna Jadwiga, Przechowska, Kleinowska i Witkowska.

Bardzo dobrze udał się też korowód i chór p. p. p. „Straszno Dworu „Moniuszki“ Podczas przerwy przygrywała orkiestra smyczkowa Stowarzyszenia Młodzieży męskiej pod batutą nauczyciela p. Krykanta. Całość udała się znakomicie tak że zespół mógłby śmiało wystąpić na każdej scenie większego miasta. Na przedstawienie przybył także Sekretarz Jeneralny Związku Stow. Młodzieży Ks. profesor Zynda z Wąbrzeźna, który na zakończenie wieczorku w dłuższym przemówieniu uzasadniał potrzebę pracy nad pozaszkolną młodzieżą żeńską, zachęcał miejscowe obywatelstwo do poparcia młodego stowarzyszenia i podziękował Prezesce p. nauczycielce Otylii Bielickiej za trudną a mozolną pracę gościom zaś za liczne przybycie.

Z powodu ciężkiego połączenia Państwa zaniechano zabawy tanecznej.

— **Lisowo, pow. chełmiński.** (Napad rabunkowy.) W środę 5 b. m. wieczorem między 5 a 10 na drodze z Lisewa do Drzonowa napadnięty został przez nieznaną dotąd bandytów mistrz rzeźnika p. Fr. Berkowski z Lisewa, który wracał z okolicy Drzonowa do domu. P. B. miał większą sumę przy sobie. Kiedy p. B. zauważył owych bandytów wziął portfel i schował go w nogawicy, nie myśląc jednak, że zostanie napadnięty. Gdy się bandyci zbliżyli do p. B., jeden z nich uderzył p. B. w kregosłup jakimś tępym narzędziem i zażądał od p. B. pieniędzy. Napadnięty odpowiedział, że pieniędzy żadnych nie ma i zarazem chciał uderzyć bandytów; w tym momencie jeden z bandytów uderzył p. B. w to samo miejsce i p. B. runął na ziemię, poczem otrzymał jeszcze silne uderzenie w bok, tak, że zemdlął. Po dłuższym czasie p. B. przyszedł do siebie i zauważył na sobie szaty porozrywane i uczuł okropny ból głowy i boku; pieniędzy które p. B. miał przy sobie, bandyci nie znaleźli, gdyż portfel był zupełnie na dole w skarpetce i takim

trafem pieniądze p. B. uratował. Jednakowoż jest bardzo poważnie chory. Po bandytach dotychczas nie ma żadnego śladu.

— **Chelmża.** (Psie figle.) „Dziennik Bydgoski“ został „nabrany“ przez pewnego korespondenta z Chelmży, który doniósł temu pismu o śmierci prof. gimnazjum Jana Rywaka. Tymczasem „uśmiercony“ profesor żyje i ciesząc się najlepszym zdrowiem pełni swą służbę.

Przypuszczają że autorem Korespondencji jest uczeń, który „zemścił“ się na niewygodnym dla niego nauczycielu.

— **Grudziądz.** (Nieszczęśliwy wypadek.) We czwartek o g. 8 wiecz. jechał woźnica Szamborski, sam. przy ul. Kwiatowej 22 wozem p. spedytora P. Witkowskiego z dworca towarowego do miasta ul. Dworcową, gdy konie nagle się spłoszyły i poniosły. Szamborski trzymając sbył krótko lejce, został ściągnięty i spadł z wozu pod koła tak nieszczęśliwie, że złamał rękę i doznał pęknięcia czaszki. Nieprzytomnego odwieziono zaraz do szpitala miejskiego, gdzie zmarł niebawem.

— **Grudziądz.** Egzamin wstępny na I. kurs Seminarjum mogą zdawać chłopcy odpowiednio przygotowani w wieku od lat 14 do 18, o ile mają chęć do zawodu nauczycielskiego. Do dnia 15 czerwca Dyrekcja Państwowego Seminarjum Nauczycielskiego w Grudziądzu przyjmuje podania z prośbą o dopuszczenie do egzaminu wstępnego. Kandydatom zamiejscowym zapewnia się pomieszczenie i wyżywienie w zakładzie za skromną opłatą. Wszelkich informacyj udziela się w kancelarii seminarjum przy ulicy Lipowej 2-12 codziennie od 3-4 go poł.

— **Grudziądz.** (Samobójstwo.) W Stanisławowie około Owczarek pow. grudziądzkiego, znaleziono o świcie 17-go bm. w lesie położonym niedaleko od domu rodzicielskiego zastygłe zwłoki 19-letniej córki okolicznych gospodarzy wiejskich.

Według zasiągniętych informacji, denatka popełniła samobójstwo, kierując strzał w okolicę serca. Obok zwłok spostrzeżono rewolwer, należący do ojca zmarłej, który został podjęty przez władzę dla zaprotokulowania. Przyczyną rozpaczliwego kroku była zawiedzona miłość.

Ostatnie wiadomości.

Piłsudski — przeciwnikiem partyjnictwa.

Warszawa. W wywiadzie z dziennikarzami — marsz. Piłsudski wyraził się, że metody parlamentarzystów zarówno z prawicy jak i z lewicy są przestarzałe i nieodpowiednie. Piłsudski nie uważa się za kandydata lewicy — i kandydaturę na Prezydenta przyjąby tylko przy całkowitem uniezależnieniu się od grup partyjnych — a to dlatego, aby w przyszłości być niezależnym politycznie od żadnego stronnictwa.

Autonomia b. dzielnicy pruskiej.

Hasło rozszerzenia samorządu b. dzielnicy pruskiej zdobywa sobie coraz więcej zwolenników. Nie chodzi tutaj o zerwanie węzłów państwowych z resztą Polski — ale o stworzenie pewnego rodzaju ostoi dla praworządności, skąd Polska mogłaby na przyszłość czerpać swoją siłę — w walce z zamachami, które z czasem mogłyby się powtórzyć. Samodzielność administracyjna b. dzielnicy pruskiej ma więc stanowić pewnego rodzaju obronę przed anarchią.

Zniknięcie b. ministra Wojny.

Warszawa. Rodzina b. min. spr. wojsk. gen. Malczewskiego podniosła alarm z powodu nagłego zniknięcia generała, który jak wiadomo skutkiem wstrząśnienia moralnych dostał lekkiego obłąd. Przypuszczano, że jako oblakowanego — wywieziono generała do Tworek, lecz tam go niema. Co się mogło stać — nie wiadomo. W każdym bądź razie człowiek nie jest szpilką — i wykluczona jest rzecz, aby mógł zginąć bez śladu. Sądźmy, że czynniki miarodajne choćby dla uspokojenia opinii publicznej wyświecą tą tajemniczą sprawę

Więści z Pomorza.

Toruń. (Wypadek samochodowy.) W ubiegły wtorek 18 bm. około godz. 14 dorożka samochodowa nr. 39. prowadzona przez szofera Franc. Wojciechowskiego najechała na ul. Bydgoskiej p. Stefańskiego, który odniósł rany na głowie i na nogach i odwieziony został do szpitala.

Grudziądz. (Chłopiec-defraudant) Dnia 22 bm. zbiegł 16 letni chłopiec zatrudniony w firmie W. Wojnowski i Bożejewicz przy ulicy Mickiewicza 9, niejaki Werner Franciszek (zam. przy ul. Strzeleckiej 1a) sprzeniewierzywszy na szkodę wspomnianej firmy 341 zł. Werner popełnił defraudację prawdopodobnie za namową swego kolegi Jana Mosudzińskiego, z którym razem zbiegł.

Obaj chłopcy zbiegli w niewiadomym kierunku. Ktokolwiekby coś o zbiegach wiedział powinien donieść o tem do ekspozytury Pol. Państw. Opis Wernera: średniego wzrostu, blondyn, ubrany w płócienne ubranie — kolnierz Słowackiego — buty sznurowane wojskowe.

Gdańsk. (Uwagze przyjeźdźnych) Prezydent policji rozporządził, że przyjeżdżający do Gdańska z zagranicy obowiązani są mieć przy sobie dowody osobiste (paszport z fotografią), aby je mogli na żądanie posterunkowych przedłożyć, inaczej bowiem narażają się na nieprzyjemności i kary pieniężne. To samo dotyczy również obywateli polskich, niemieckich, czy innych, choć już dłużej zamieszkują w Gdańsku. Marynarze statków handlowych itp. powinni mieć przy sobie przynajmniej poświadczenie kapitana statku lub itp. - Nie wiemy, dlaczego policja wprowadza podobne zarządzenia w tym czasie, kiedy w wielu państwach myślą o zupełnym zniesieniu paszportów, wiz na granicy itp. W każdym jednak razie radzimy wszystkim

kim mieć się na ostrożności, ażeby uniknąć niepotrzebnych konfliktów z policją.

Gdańsk. (Samobójstwo.) Omgadaj drożnik kolejowy, około Guteherberge znalazł pomiędzy szynami, niedaleko swej budki, zwłoki jakiegoś mężczyzny, przejechane przez pociąg tak, że głowa oddzielona była od korpusu. Przybyła na miejsce wypadku policja zawiadzała lekarza, który stwierdził, że denat upił się wódką i następnie położył kres swemu życiu. Przy zwłokach znaleziono próżną blaszaną manierkę od wódki. Policja stwierdziła, że jest to 23 lat liczący Kurt W., zamieszkały w pobliskiej Oruni.

ROZMAITOŚCI Czerwony djament.

Znalazł go fermer podczas kąpieli. Do jednej z amsterdamskich szlifierni brylantów nadszedł w tych dniach rzadki okaz mineralogiczny. Jest to czerwony djament, wagi 116 karatów, o przepięknym kolorze i najczystszej wodzie.

Djament znaleziono w Transwalu, w okolicy Kimberley.

Szczęśliwym właścicielem kamienia jest fermer boerski który kąpiąc się w rzece wyłowil ten skarb.

Cena czerwonego djamentu nie da się określić.

W każdym razie jest to jedyny w swoim rodzaju okaz — największy w świecie.

RUCH TOWARZYSTW.

Wąbrzeźno. Baczność Urzędnicy! we wtorek dnia 1. czerwca 1926 r. odbędzie się w hotelu „pod Białym Orłem” punktualnie o godz. 8-mej wiecz. zebranie miesięczne Stow. Urzęd. Państw. Samorząd. i Komunal.

Porządek obrad:

1. Zagajenie.
2. przeczytanie protokołów z ostatnich zebrań
- 3 sprawozdanie p. J. Kurzyńskiego ze Zjazdu Okręgowego Związku,

4. sprawa opalowa,
 5. sprawa składek miesięcznych i wstępnego.
 6. welne wnioski.
 7. zamknięcie.
- Urzedników, wszystkich dykasterji na powyższe zebranie najuprzejmiej i gorąco zaprasza. Zarząd.

Do P. T. Pszczelarzy powiatu wąbrzeskiego. W niedzielę dnia 30 bm. odbędzie się zwyczajne zebranie członków tutejszego Tow. pszczelarzkiego o godz. 3-ciej pop w Nielubiu w pasieca pani Matesowej, na które uprzejmie zaprasza Zarząd.

Targ w Wąbrzeźnie.

W dniu 28 bm. na rynku w Wąbrzeźnie płacono następujące ceny:

Masło	1,70—2,00
Jajka 15 sztuk	1,90—2,00
Szpinak funt	0,40—
Szeczaw	0,50—
Szparagi	1,50—
Rzodkiewka 3 peczki	0,50—
Marchew 1 peczek	0,50—
Ryby fant	1,50—
Węgorz	2,00—
Liny	1,50—
Raki kopa	12,00—38,00
Piotki	0,80—1,00

Motowania giełdy owoców rolniczych w Poznaniu

z dnia 26 maja 1926 r.

Żyto	34,50—35,50
Pszenica	54,50—56,50
Jęczmień	34,00—36,00
Owies	38,00—40,00
Mąka żytnia 70 proc.	—51,50
Mąka pszenna 65 proc.	81,00—84,00
Ospa żytnia	28,00—29,00
Otręby pszenne	20,00—21,00
Groch polny	29,00—30,00

Poznański targ na bydło.

Z dnia 14 maja 1926 r.

Cieleta:

średniotuczzone cieleta i najprzedn. ssaki	—136
mniej tuczzone cieleta i dobre ssaki	120—124
ssaki	109—110

Świnie:

pełnomięs. od 120 do 150 kg. żywej wagi	226—
pełnomięs. od 100 do 120 kg żywej wagi.	—218

mięsiście świnie ponad 80 kg. 190—196
maciory późne kastraty 187—200

Sprawozdanie z handlu zboża i nasion.

Toruń, dnia 22 maja 1926.
Płacono w złot. za 100 kg.: Nasiona: Za koniżynę czerwoną 300—330; za koniżynę białą 300—350; za koniżynę szwedzką 300—350, za koniżynę żółtą 160—170 za koniżynę żółtą w luskach 70—80, inkarnatkę 60—70, za przelot 180—200, za rajgres krajowy 90—100, za tymotkę 80—90, za saradę 32—36, za wykę iatową 42—48, za wykę zimową 100—140, za peluszkę 53—56, za groch Wiktorja 60—66, za groch polay 32—38 za fasolę 40—45, za bolik 30—35, za gorczycę 200—220, za łubin niebieski siewny 20—24, za łubin żółty siewny 24—28, za siemie lniane 70—80, za konopie 60—70, za mak niebieski i biały 200—250, za tatarkę 30—35, za proso 25—30.

Giełda warszawska

1 dolar amerykański 11,00, 1 funt angielski 53,47, 100 frank. franc. 35,71, 100 frank. belg. 36,68, 100 fr. szwajc. 212,94, 100 koron czesk. 22,52, 100 lirów włoskich 42,85, 100 szylingów austrj. 157,29

Redaktor odpow: W Rzeczewski Wąbrzeźno
Druk i nakład „Głos Wąbrzeski” Wąbrzeźno

REKLAMA

— JEST DZWIGNIA —
HANDLU I PRZEMYSŁU

Ostrzeżenie

Wszelkie prace instalacyjne wykonywać mogą tylko instalatorzy Elektrycy. Zakazuje się dokonywanie jakichkolwiek urządzeń lub zmian w przewodach dla światła i siły bez wiedzy Zarządu Elektrycy. W razie przekroczenia tego zakazu lub wykrycia nadużyć nastąpi bezwzględne odcięcie prądu, nie wykluczając zastosowania przepisów kodeksu karnego.

Zarząd Elektrycy Miejskiej
w Wąbrzeźnie.

Przedziewanie czeresni.

Powiat Wąbrzeski wydierżawi drogą publicznego przetargu zbiór czeresni z około 33 km. szos powiatowych.

Ustny przetarg odbędzie się dnia 5 czerwca br. o godz. 10 przed południem w Starostwie pokój nr. 8.

Kaucja licytacyjna wynosi 50 zł.

Warunki dzierżawy zostaną przed rozpoczęciem licytacji podane do wiadomości.

Wąbrzeźno, dnia 25 maja 1926 r.

Starosta

jako Przewodniczący Wydz. Powiatowego.

Dla majątności

drukujemy wszelkie formularze i księgi do rachunkowości gospodarczej i oprawiamy — we własnej introligatorni —

„Głos Wąbrzeski”
(B Szczuka) Wąbrzeźno
Telefon 80 Mickiewicza 11.

Odwołanie licytacji
Licytacja ogłoszona na dzień 31 maja br. w majątności Mgowo się nie odbędzie
Egzekutor powiatowy przy Wydziale Powiatowym w Wąbrzeźnie.

Przedziewanie polowania
gminy Ludowice na przebieg 6 lat odbędzie się publicznie na sołectwie d 14 czerwca 1926r. o godz. 3 po p. Warunki polowania do przejrzania na sołectwie

Sołtys

Kursy Handlowe także dla małoletnich

od 14 lat począwszy, roczny kurs buchalterji pojedynczej, włoskiej amerykańskiej, kaligrafji polsk. arytmetyki i korespondencji handlowe stenografji, pisania na maszynie i t. p. rozpocznie się 1. 6. 26 r. Zgłosz. przyjmuje się codziennie Wanda Penska Wąbrzeźno — Wolności 66. zaprz. rewizorka ksiąg i rzeczoznawczyni sądowa

TANIE ZAKĄSKI!

na gorąco i zimno
w hotelu
pod „BIAŁYM ORŁEM”
codziennie za 75 gr
o każdej porze

na gorąco:
sztuka mięsa — noga — gulasz —
móźdzek

na zimno w galarecie:
węgorz — kotlet — paszтет —
kiszka swojskiego wyrobu —

LODY LODY
śmietankowe, waniliowe, czekoladowe

Butelkowa sprzedaż
piwa i wód min. i limoniady

Osiedliłam się jako
położna
praktykująca
P. Rechowikowa
arkuszorka
ul. Chełmińska 28.

Shukam dzierżawy
ogródka
1/4 - 1/2 morga
Pom. Stow. Roln. Handl.
ul. Grudziądzka.

Dwóch
uczni Kowalskich
i jednego
kołodziejskiego
poszukuje zaraz
Jan Dylewicz Targowa

PIĘGI
złote piamy
opalenizne

usuwa pod gwarancją
— apt. p. Gadebuscha —
1) Axela krom od piegów
1 sz. 3,70 zł. 1/2 sz. 1,85 zł.
Axela mydło
1 kw. 1 — zł. 3 kw. 2,70 zł.
Do nabycia w następn. drogeriach
Głównicki, Wąbrzeźno Rynek
L. Donat Nast. Wąbrzeźno Rynek 2
Gadebusch, Poznań Nowa 7.

Stemple kanczukowe i metalowe każdej wielkości i formatu najtaniej po cenach B. Szczuka.

Zakład
Fotograficzny

Z. Ziółkowska
Wąbrzeźno — ul. Mestwina nr. 8.

Wykonuje
zdjęcia stylowe, portrety
grupy, przeźroczka albumy
i t. p.

Licytacja przymusowa.

We wtorek, dnia 1 czerwca br. o godz. 11 przed poł. sprzedawać będę w podwórzu majątności Józefat największej dającym za natychmiastową zapłatę
młóśarnię parową kompletną
4 jałowice i 2 krowy
Egzekutor powiatowy przy Wydziale Powiatowym w Wąbrzeźnie.

Kto kupuje towary zagraniczne podkopuje byt swojej Ojczyzny.